

רחל

שירי ש. שלום

“על אשר לא כאן” (משירי ש. שלום)

רוח מסתורין מרחפת על פני שירתו של ש. שלום. אם נושבת היא מהרי צפת, או היא באה מאירוסה המערבית, ואם מזיגת השתים היא — יש בכוחה להעמיק את השיר ולרוממו.

פעמים קל מגעו בתעלומה, כאילו חושש הוא להחרידה, להניס אותה ואינו רוצה אלא לצרף את קול זמרו “לאדם החי”:

עָרַב, בְּהַתְּלַקַּח
נִיצוּצוֹת בְּהָר
הוֹלֵךְ אֶחָד מְתוֹכֵי
אֶל נוֹפֵי אֵל-שׁוֹב.

אֲדַרְתוּ – עֲנָה,
תְּמַהוֹנוּ פִּיָּם.
אֲנִי שֶׁחַ אַחֲרֵי רוּחוֹ
עִם דְּשָׂא וּדְמִי.

אֲנִי זוֹעֵק בְּאֵין הָגָה
וְהוּא רוֹמֵז בְּאֵין גִּיד,
וְהֵד פְּעָמֵי מְרַחְקוֹ
נֹעַ בִּי עַד.

ופעמים מר-נפש הוא ומבקש להסיר את הלוט, ומתווכח עם בורא עולם ומשווע אליו:

אֲךָ לְבַנּוּ, לְבַנּוּ קְרוּעַ
רְאֵמָה – אֱלֹהִים!

וידוע הוא את ההודיה על הכאב, קידושו; וידוע הוא גם שמחת-פתאום.
הקורנת מבפנים:

פְּתָאם נְקִיץ מְשַׁנְתֵּנּוּ בְּלִילוֹת
וּכְבוֹ - הָאֲזָרָה.

וּבְכַפֵּינֵי הַשָּׁמַיִם עַל לִוְחַ לְפָנַי
נְחַבֵּק הָעוֹלָם.

צורת שירי ש. שלום ראויה שיעמדו עליה בפרטות. גדושת סמלים היא מבלי להאפיל, רבת משקל בקלותה וערבת-לחן. אך לעתים קמה בכך כעין רוגזה עליו, על אשר נועם הלחן פוגם כאילו בחשיבות התוכן ומרפה את מתיחותה הדרמתית של האמוציה המיסתית. אותו רגע נדמה כי על המופלא ממך צריך לדבר בניבים אפלים וכבדי תנועה, בניבים נבוכים כמבוכתנו בפני חידת התוויה.

מוסף "דבר", גליון כ"ח, תר"ץ